

Percy tar täten i Kongo

Percy Hansson är chef för den svenska flygplatsenheten i Kongo. En uppgift han tar sig an med stort engagemang och entusiasm och en stark tilltro till sin personal.

AV PETER LIANDER

Den svenska flygplatsenheten i Kongo är på plats sedan i början av juni. FK01 som förbandet kallas på militärspråk, består av 87 personer som under ett halvår för FN:s räkning ska driva flygplatsen vid staden Kindu i den östra delen av landet.

I spetsen för FK01 finns överstelöjtnant **Percy Hansson**. Den nya uppgiften saknar verkligen inte utmaningar, men Percy Hansson är synnerligen engagerad inför uppgiften som han tar på stort allvar. Men vem är han då, denne pionjär?

– En kille från Karlskrona som började i flygvapnet 1973. Jag är flygtekniker i grunden och har gjort en karriär som lett till att jag är teknisk chef vid F 17 i Ronneby, säger Percy Hansson.

Efter att ha arbetat med de medeltunga stridsflygsystemen Lansan, Draken och Viggen under många år växlade han över till helikoptersidan och blev delaktig i

flygräddningsverksamheten. Han tjänstgjorde som pluton- och kompanichef, i luften som färdmekaniker i HKP 4 och HKP 10 Super Puma.

Men nu är det FK01 som gäller och hans fokusering på uppgiften går det inte att ta miste på.

– Jag satsar för fullt och vill verkligen, med mitt sätt att leda, lyckas. Jag känner mig beredd att ta det ledarskap som krävs för att genomföra den här lite speciella missionen, säger Percy Hansson.

Intresset för att delta i FK01 har varit stort, cirka 1600 personer sände in sina ansökningar. Hur kommer det sig att just du blev utsedd till chef?

– Jag blev tillfrågad av chefen för Flygtaktiska kommandot, brigadgeneral **Lennart Pettersson**. Han lät förstå att det bland annat framkommit hos övrig personal en önskan om att ha mig som chef, vilket jag är glad och stolt över.

Här ligger den svenska campen. Överstelöjtnant Percy Hansson framför en karta över den kongolesiska staden Kindu.

Foto: Peter Liander/Försvarets bildbyrå

Att tjänstgöra utomlands har lockat Percy Hansson under många år, men plikterna som familjefar har prioriterats. Det är egentligen inte förrän efter högskoleutbildningen till major som han på allvar har diskuterat utlandsuppdrag med sin fru.

Nu studerar de två döttrarna på gymnasiet respektive högskola och förutsättningarna är förändrade.

2001 sökte han fyra olika utlandstjänster, två i Afrika, en i Georgien och en på Balkan. Det blev Balkan och en placering i Bosnien-Hercegovina som sektionschef för CJ9, Cimic, vid Natos SFOR-högkvarter i Zarajevo.

– Där jobbade jag i sex månader och det var en sån "hit", det gav mig en sån injektion, säger Percy Hansson med eftertryck.

Det han anser så stimulerade var chansen att få arbeta på nära håll med människor från olika nationer och kulturer. Där fanns personal från 24 länder och enbart i hans egen sektion fanns tio nationer representerade.

Vad karakteriserar ditt sätt att leda förbandet?

– Att uppmuntra till människors egna

►►► initiativ, ansvarstagande, och klokskap inom de givna ramarna och att de också ska leva med ett säkerhetstänkande. Under mina tio år inom helikopterverksamheten lärde jag mig att arbeta med människor som jobbar med något riktigt skarpt under förhållanden som kräver absolut disciplin vad avser kvalitet och säkerhet. Där fanns det finns inga utrymmen för antaganden.

– Jag förstår att exempelvis ett jägarförband i en skarp situation måste ledas med klara tydliga order av ett befäl. Men i flygvärlden och att verka på den här typen av flygplats som Kindu är, där vi är en sorts gäst och där det finns andra myndigheter på plats, där ställs det en annan typ av krav. Vi måste vara väl medvetna om vad vi håller på med, och jag vill att mitt förband är medvetet om att cheferna inte kan stå och ge exakta order i alla lägen.

– Tjejen eller killen längst ut på plattan måste känna en trygghet i sin vetskap om att de själva kan och ibland måste fatta egna beslut i förbandets anda.

Betjäna flygplan

Vad kommer att bli svårast för FK01 när det gäller uppgiften att bedriva flygplatstjänsten?

– Där är jag tuff nog att våga påstå att jag inte ser några problem med att klara av det.

Men flygvapnet har ju ingen erfarenhet av att driva civila flygplatser. Hur kan du då vara så säker på det?

– Jo, svarar Percy Hansson snabbt och med ett leende, jag är chef för en flygbasbataljon och dess huvuduppgift är att betjäna flygplan. Normalt handlar det förstås om att betjäna stridsflygplan. Nu tillkommer faktorer som passagerarhantering, security m m, men i grunden handlar det om samma sak. Dessutom är min personliga proffs inom sina respektive områden.

– Jämför man med den komplexa uppgift det är att hantera ett modernt flygplan som Gripen på en flygbas, så är uppgiften i Kongo på många sätt mindre avancerad.

Försvarsminister Leni Björklund önskar överstelöjtnant Percy Hansson lycka till med den svenska flygplatsenheten i Kongo. Förbandet verkar på uppdrag av FN.

Foto: Peter Liander/Försvarets bildbyrå

Däremot ser Percy Hansson andra möjliga problemområden för FK01, bland annat sjukdomshotet och att klara av klimatet. Det gäller också att försöka att inte ta alltför illa vid sig av den fattigdom och de lidanden som lokalbefolkningen tvingas leva med.

Det råder brist på vatten och mat i området, och han är övertygad om att det kommer att finnas mängder med människor med små, sjuka barn som står utanför grindarna och tigger om hjälp. Då gäller

det att inse att man trots all vilja att hjälpa, inte kan hjälpa varje enskild människa.

I det område som det svenska förbandet ska verka finns risken att drabbas av sjukdomen malaria. För att undvika att bli drabbad har den svenska personalen fått utbildning om sjukdomen som sådan, men framför allt hur man kan skydda sig.

I god tid har man intagit malaria-profylax, men kommer även att använda myggolja samt bära heltäckande klädsel. Bostäderna är luftkonditionerade och

samtliga kommer att sova under heltäckande myggnät, allt för att undvika kontakt med smittbärande malariamyggor. För andra tropiska sjukdomar har vaccination skett.

I övrigt gäller noggrann hygien och egen mat, tillagad av egna kokkar.

HIV och aids är ett annat allvarligt hot. Percy Hansson förväntar sig inget annat än att FN-personalen kommer att erbjudas tjänster från prostituerade, och detta i stor omfattning.

Om det är någon gång under vårt samtal som hans milda röst får en kärv karaktär så är det när detta ämne kommer upp. Hans uppfattning är glasklar:

– Det är solklart att svensk lag gäller för alla i FK01. Nolltolerans är självklart. Brott mot det är detsamma som en direktresa hem!

Mycket jobb

FK01:s personalstyrka kan förvänta sig långa arbetsdagar, för vissa blir det skifttjänstgöring. Men det är inte aktuellt med verksamhet dygnet runt.

Flygplatsen har ingen utrustning som medger start och landning i mörker och dåligt väder. Därför kommer FK01 att verka under dygnets ljusa del, vilket innebär från cirka klockan sex på morgonen till 18 på kvällen.

I praktiken innebär det att förbandet bedriver verksamhet cirka 12 – 15 timmar per dygn, med tanke på förberedelse- och efterarbeten. Det kan röra sig om exempelvis iordningsställande av flygplanslaster eller att avsluta arbetet med ett sent inkommande flygplan.

FK01 kommer inte att styra och administrera flygplatsen i Kindu. De kommer att verka på ett sätt som mera kan jämföras med en vanligt civil flygoperatör som bedriver flygplatstjänst.

Percy Hansson uppger att förbandet ska ha kapacitet att ta emot ett flygplan i timmen, allt mellan lilla Beech 200 och stora Il-76. Banans längd på 2000 meter medger dock inte att en Il-76 kan lyfta med full

Förhållandena i Kindu är ytterst primitiva. För att undvika att personalen drabbas av sjukdomar har de order att inte dricka annat vatten än det som tillhandahålls av FN. Foto: Lars Idmark

last, utan lastmängden tvingas begränsas till hälften.

Kindu flygplats är liten och den svenska personalen kommer att verka inom ett ytterst begränsat område. Så mycket mera sysselsättning än arbete och vila finns det inte förutsättningar för.

Därför gäller det för personalen att mentalt förbereda sig på att klara tristess och alla kommer att tvingas leva tätt inpå varandra i en camp inom flygplatsområdet.

– Det här har vi pratat och diskuterat mycket om inom förbandet under våra förberedelser. Det gäller att försöka skapa sig ett eget liv mitt i allt detta, att försöka lära sig att koppla av, att läsa böcker även som tidsfördriv, att lyssna på musik – att ta vara på sig själv, säger Percy Hansson.

Kvinnor och män

I förbandet ingår 14 officerare och fem reservofficerare. Resterande personal är civila med specialkompetenser. Det rör sig om brand- och räddningspersonal, flygplatspersonal med erfarenhet från passagerarservice och frakthantering, liksom rampservice.

Någon militär personal med uppgift att skydda det egna förbandet ingår däremot inte i FK01. Den uppgiften ombesörjs av

ett FN-förband från Senegal, som redan finns på plats i området.

Percy Hansson deltog själv aktivt i urvalsprocessen när det gällde att välja personal till stabsbefattningarna. Men i övrigt är det särskild personal ur Flygtaktiska kommandot som har svarat för grovjobbet.

– Ett önskemål jag hade var en bra mix både när det gäller ålders- och könsfördelning, och det tycker jag att det blev, säger Percy Hansson.

I förbandet finns elva kvinnor. De innehar befattningar inom hälso-, sjuk- och personalvård, terminalassistenter samt ekonomi och administration.

Nästan hälften av de 87 personerna har erfarenhet från tidigare missioner, allt ifrån en till fyra-fem stycken. Percy Hansson tycker att det är en fördel:

– De vet väl vad de ger sig in på och jag tror att de utgör en sorts trygghet både för mig och de som inte varit ute tidigare. Några har tillbringat flera år i Afrika och deras erfarenheter och språkkunskaper är värdefulla.

FK01 innebär ett nytt kapitel både i Försvarsmaktens och flygvapnets historia. Percy Hansson med personal har chansen att skriva in sig i den fram till december. Då är det dags för FK02 att ta över. ●